

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R.L. Baars

BEL/OMB

Telefoonnummer +31235144550

baarsr@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Gewijzigd voornemen projectbesluit Heracless-Groen Staal

Verzenddatum

– 8 NOV. 2023

Geachte leden,

Kenmerk

1987567/2135974

Hierbij verzoeken wij u deze brief (met bijlagen) ter bespreking op de B-agenda van de commissie Leefomgeving van 27 november 2023 te plaatsen.

Uw kenmerk

In deze brief informeren wij u over de het gewijzigde voornemen voor het projectbesluit voor Heracless-Groen Staal. Daarnaast geven wij met deze brief invulling aan motie [M126-2023](#) 'Planning sluiting kookgasfabriek 2 per 2029', toezegging [2597](#) 'Evaluatiecriteria Participatie Heracless-Groen Staal' en toezegging [2629](#) 'gevolgen projectbesluit, participatie en planning' van Gedeputeerde Olthof. Wij stellen u voor om motie M126-2023 als afgedaan te beschouwen.

Inleiding

Op 21 maart 2023 hebben GS besloten tot het starten van een zogeheten 'projectprocedure' voor het project Heracless-Groen Staal. Dit project is de eerste stap naar een duurzame productie van staal door Tata Steel IJmuiden. Deze stap moet ertoe leiden dat vóór 2030 de huidige Kooks- en gasfabriek 2 en Hoogoven 7 zijn gesloten. Over het starten van de procedure en wat dit inhoudt bent u in maart 2023 uitgebreid geïnformeerd (kenmerk 1987567/1987583).

Sinds het starten van de procedure is de eerste participatiefase van Heracless-Groen Staal voor het zomerreces doorlopen. Tijdens het zomerreces heeft Tata Steel laten weten te kiezen voor een aangepaste technologie in de eerste stap naar Groen Staal'. Aanleidingen hiervoor waren onder andere gestegen kosten en relevante inbreng vanuit de eerste participatiefase. Tijdens de commissie Leefomgeving van 18 september 2023 heeft u de resultaten van de eerste participatiefase besproken aan de hand van onze brief hierover (kenmerk 2069251/2069258). Daarnaast sprak u over de gewijzigde plannen van Tata Steel, mede naar aanleiding van een brief van Tata Steel aan Gedeputeerde Staten d.d. 11 september 2023. Deze brief hebben wij volledigheidshalve opnieuw bijgevoegd (zie bijlage 1).

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Dreef 3

2012 HR Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

¹ <https://www.tatasteelnederland.com/nieuws/tata-steel-opteert-voor-andere-technologie-route-in-groen-staal-plan>

In haar brief verzoekt Tata Steel GS formeel tot het zodanig aanpassen van de ingezette projectprocedure dat het gewijzigde projectvoornemen voor Heraclless-Groen Staal doorgang kan vinden. Op 7 november jl. hebben GS besloten invulling te geven aan het verzoek van Tata Steel met de vaststelling van een Gewijzigde Notitie Voornemen voor het projectbesluit voor Heraclless-Groen Staal. Met dit besluit blijven de voor de provincie belangrijke voorwaarden nadrukkelijk overeind staan: een zorgvuldige participatie (waaronder een aanvullende participatieronde door Tata Steel), sluiting van kookgasfabriek 2 en hoogoven 7 vóór 2030, een reductie van CO₂-uitstoot met 5 Mton (megaton) en een positieve impact op de leefomgeving in de IJmond door een vermindering van de uitstoot van Tata Steel.

Hierna gaan wij nader in op het gewijzigde voornemen voor het projectbesluit voor Heraclless-Groen Staal, de nieuwe planning voor de projectprocedure en de aanvullende participatieronde door Tata Steel.

Gewijzigd voornemen projectbesluit Heraclless-Groen Staal

Zoals Tata Steel in de brief van 11 september jl. al liet weten, zijn de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen in de plannen van Tata Steel:

- 1 Direct Reduction Plant (DRP) i.p.v. 2 DRPs
- 1 Electric Arc Furnace (EAF) smelter i.p.v. 3 kleine REF-smelters

Een EAF is een ander type elektrische oven dat wordt gebruikt voor het smelten van metalen. Met de nieuwe DRP-EAF configuratie kan er meer schroot worden verwerkt, wat circulariteit bevordert. Een nadeel van de EAF is dat hiermee geen hoogwaardig staal kan worden gemaakt. Dat kan wel met de REFs. Zolang er nog een hoogoven en kookgasfabriek staat gebruikt Tata Steel deze voor de hoogwaardige staalproductie. In een latere fase wil Tata Steel wel REFs en nog een DRP bouwen om ook hoogwaardig groen staal te kunnen maken. Voor een uitgebreide beschrijving van alle wijzigingen in het voornemen en de techniek verwijzen we naar de Gewijzigde Notitie Voornemen (bijlage 2).

Nieuwe planning projectbesluitprocedure

In de Gewijzigde Notitie Voornemen is een geactualiseerde planning opgenomen voor de projectprocedure (figuur 5, blz. 17). Door de gewijzigde plannen van Tata Steel is circa 9 maanden vertraging ontstaan in de procedure om te komen tot de eerste vergunningaanvragen voor Heraclless-Groen Staal. Deze vertraging ten opzichte van de oorspronkelijke planning wil Tata Steel inhalen door tijdens de beroepsfase (12 maanden) al te starten met bouwen. Lopende een eventuele beroepsfase tegen de vergunningen is bouwen – onder de voorwaarden van de vergunning – in principe toegestaan, maar voor rekening en risico van Tata Steel. Met deze constructie is in de planning ook de sluiting van Kookgasfabriek 2 en Hoogoven 7 nog steeds voorzien vóór 2030. De CEO van Tata Steel heeft dit tijdens een openbare bewonersbijeenkomst op 25 september mondeling bekrachtigd. Schriftelijk heeft Tata Steel dit bevestigd in het aangevulde participatieplan. Met deze geactualiseerde planning en bevestiging van Tata Steel geven wij invulling aan motie [M126-2023](#) 'Planning sluiting kookgasfabriek 2 per 2029'. Tegelijkertijd is ook deze planning ambitieus en onderhevig aan dezelfde risico's en onzekerheden zoals wij die communiceerden in de eerste brief van maart 2023.

Motie 126-2023 refereert ook naar motie [M170-2022](#) met het verzoek om 'een gezamenlijke integrale planning met termijnen, deadlines en (financiële, economische gezondheids- en milieu) consequenties'.

Uitdaging in dit verzoek is dat de dynamiek in de ontwikkelingen rondom Groen Staal groot is, waardoor een dergelijke planning al snel achterhaald is en daarmee het risico met zich meebrengt voor verwarring te zorgen. Daarnaast vereist een dergelijke planning inbreng (en met regelmaat actualisatie van die inbreng) van verschillende partijen naast de provincie. Wat u van ons in ieder geval mag verwachten is een duidelijke actuele planning ten aanzien van de projectprocedure, welke nu een plek heeft gekregen in de Gewijzigde Notitie Voornemen. Over de planning van andere onderdelen (zoals het proces van de maatwerkafspraken) informeren wij u zo goed mogelijk.

Aanvullende participatieronde door Tata Steel

Ook het participatieplan van Tata Steel is aangepast en aangevuld naar aanleiding van de eerste participatiefase (bijlage 3). De werkwijze en rolverdeling in de participatie tussen de provincie en Tata Steel is daarbij niet veranderd en in lijn met wat de Omgevingswet voorschrijft. Dat wil zeggen: Tata Steel staat als initiatiefnemer nog steeds aan de lat voor de participatie, waarbij de provincie procesmatig blijft toetsten of Tata Steel volgens het participatieplan werkt. Deze rolverdeling staat beschreven in het ongewijzigde document 'Werkwijze participatie projectbesluit Heracless-Groen Staal' (bijlage 4).

In het aangevulde participatieplan staat dat er een aanvullende participatieronde van vier weken is ingericht vanaf de publicatie van het gewijzigde voornemen. Het gaat om een 'aanvullende' participatieronde omdat er voor de zomer al veel participatie heeft plaatsgevonden met waardevolle inbreng die vanzelfsprekend al wordt meegenomen in de vervolgstappen. Zo beschrijft Tata Steel in het verslag van de eerste participatiefase bijvoorbeeld op welke manier zij specifieke inbreng meenemen in de nog op te stellen Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en het Milieueffectrapport (MER). De provincie en de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG) betrekken de eerdere inbreng bij het opstellen van een advies op de NRD.

De aanvullende participatieronde is vooral gericht op de wijzigingen ten opzichte van het eerdere plan. Daarbij kan worden gedacht aan aanvullende onderzoekswensen voor de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en het Milieueffectrapport (MER) naar aanleiding van de nieuwe keuze voor een Electric Arc Furnace (EAF) in plaats van de Reducing Electric Furnace (REF). Men kan wederom ook oplossingen, suggesties of andere aandachtspunten meegeven die passen binnen de opgave en gestelde kaders en randvoorwaarden uit de Gewijzigde Notitie Voornemen.

Net als voorheen kunnen belanghebbenden schriftelijk reageren via de daarvoor ingerichte mailadressen. Tata Steel is daarbij als initiatiefnemer nog steeds het eerste loket voor reacties. Daarnaast organiseert Tata Steel op 28 november een extra participatieavond voor belangstellenden in het Kennemer Theater. Provincie en de Omgevingsdienst NZKG zijn hier bij aanwezig.

Aanpassingen in het participatieplan

In het participatieplan heeft Tata Steel ook een aantal aanpassingen doorgevoerd. Zo heeft Tata Steel naar aanleiding van uw en ons verzoek inmiddels evaluatiecriteria voor de participatie uitgewerkt en toegevoegd aan het participatieplan. Daarmee geven wij invulling aan toezegging [2597](#) 'Evaluatiecriteria Participatie Heracless-Groen Staal'. Daarnaast licht Tata Steel toe hoe zij opvolging geven aan suggesties van omwonenden en andere belanghebbenden over de

participatieaanpak, bijvoorbeeld als het gaat over het betrekken van meer jongeren en het verkennen van nieuwe communicatiekanalen.

Provinciale Coördinatieregeling Heracless-Groen Staal

Voor het projectbesluit anticiperen wij op de invoering van de Omgevingswet. Mocht de Omgevingswet worden uitgesteld tot na het moment van de formele vergunningaanvraag door Tata Steel, vallen wij terug op de huidige wet- en regelgeving voor het project. Voor dat scenario hebben uw Staten op 30 mei 2023 breed ingestemd met het toepassen van de Provinciale Coördinatieregeling (PCR) als terugvaloptie voor het project Heracless-Groen Staal (kenmerk 1987567/1987589). Dit procedurele besluit van PS behoeft geen aanpassingen naar aanleiding van het gewijzigde voornemen van Tata Steel en blijft daarmee van kracht.

Tot slot

Recent heeft de minister van Economische Zaken en Klimaat in een kamerbrief laten weten twee externe adviseurs aan te stellen om de concept maatwerkinzet voor Tata Steel af te wegen tegen verschillende alternatieven, bezien vanuit het perspectief en de beleidskeuzes van de Staat². In de brief licht de minister toe dat alternatieve routes bijvoorbeeld kunnen inhouden: wat als de Staat geen maatwerkafpraak maakt, een gefaseerde aanpak of alleen verder gaande verduurzamingsroutes nastreeft. Wij hebben in onze eerdere brief van maart 2023 al toegelicht dat het rijk deze bredere afweging kan maken in het kader van de maatwerk aanpak, maar dat een dergelijke afweging van alternatieven niet aan de provincie is vanuit haar rol als bevoegd gezag voor het projectbesluit en de vergunningaanvraag van Tata Steel. De provincie moet uiteindelijk de aanvraag die Tata Steel doet – in dit geval dus voor het project Heracless – beoordelen en daar al dan niet toestemming voor geven. De minister verwacht de resultaten van het externe onderzoek in het eerste kwartaal van 2024 openbaar te kunnen maken. Om de planning voor Heracless-Groen Staal richting 2030 te kunnen halen, onderstreept de minister in haar brief het belang dat Tata Steel in de tussentijd doorgaat met de voorbereidingen voor Heracless-Groen Staal en dat wij samen met de omgevingsdienst NZKG ook verder gaan met de bijbehorende projectprocedure.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
H.J. Schartman

voorzitter *b.o.*

J.C.J. Beemsterboer

²https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2023Z18110&did=2023D43771

- 01 - Brief van Tata Steel aan GS d.d. 11 september 2023 inzake Heracless-Groen Staal
- 02 - Gewijzigde Notitie Voornemen Projectbesluit Heracless-Groen Staal
- 03 - Aangevuld Participatieplan Heracless-Groen Staal
- 04 - Werkwijze participatie projectbesluit Heracless-Groen Staal